

Camerakeuze.

Wil je goede beeldcoach films maken (en dat willen we allemaal), dan zijn onderstaande details volgens mij redelijke eisen zijn die je aan de camera kunt stellen:

- **Beeldstabilisatie** Mocht je gaan lopen en bewegen - waar ik zoals bekend voorstander van ben - dan is het fijn als het beeld rustig blijft. Een goede beeldstabilisatie zorgt voor vloeiende en niet al te schokkerige bewegingen. Zelfs uit de hand blijven ver ingezoomde beelden dan prima.
- **Manual focus** hangt ervan af of met veel of weinig licht filmt en of je wel of niet ingezoomd bent, maar normaliter is bij jullie alles meestal scherp. Maar als je tussen 2 leerlingen door filmt naar de juf/leraar, dan wil je wel dat die juf scherp is en niet de ruggen van de 2 leerlingen, etc. Dus het hangt wel van omstandigheden af en als de camera de keuzemogelijkheid heeft, is dat in sommige gevallen dus wel handig.
- **Groothoeklens**, zodat je er veel horizontaal tegelijk op kunt krijgen (juf met leerlingen in cirkel ,etc) zonder zelf ver weg te gaan staan (nadeel: onverstaanbare juf). Hoe kleiner het getal, hoe groter de hoek. Zie bv onderstaande foto

Externe microfoonaansluiting Mocht je (ooit) willen investeren in een zendermicrofoon (hetgeen ik jullie echt wil aanraden want op de meeste van de films die ik tot nu toe zag was de leerkracht vaak onverstaanbaar), dan moet die wel aan te sluiten zijn op de camera.

Ik heb daarom inmiddels een zender-ontvanger model (Sony ECM-HW2, ong. €150,-) voor weinig geld aangeschaft dat ik demonstreer in de beeldcoach vervoltraining: <http://www.gravioli.nl/inhoudelijke-trainingen/masterclass-film-voor-beeldcoaches/>. Let op: de camera moet dan wel een zgn. hotshoe aansluiting bovenop hebben.

- **Hoofdtelefoon** want mocht je die externe microfoon aansluiten, dan moet je uiteraard met een koptelefoon of 2 oortjes goed luisteren wat hij dan wel en niet opneemt. Daarnaast is het werken met een koptelefoon aan te raden omdat je dan enkel hoort wat de camera hoort (en niet wat jijzelf allemaal hoort, wat vaak meer en verstaanbaarder is)
- Eventueel **schroefdraad voor externe voorzetlensen**. Dit is o.a. van belang als de camera van zichzelf niet een groothoek heeft. De meeste camera's hebben als wijdste hoek een hoek van 28mm, hetgeen al een behoorlijke groothoek is dus die eis heb ik niet echt laten meebeslissen.

Wel prefereer ik schroefdraad, want dan kun je er een doorzichtig voorzetlensje voorplaatsen ter bescherming van de (dure en niet vervangbare) lens.

- **Tegenlichtcompensatie** Omdat je niet altijd kunt kiezen aan welke kant van het lokaal je gaat staan en de meeste lokalen (die ik tenminste ken) veel glas aan 1 kant hebben, is zo'n compensatie wel handig. Je krijgt minder silhouet-achtige personen, maar je kunt ze (soms) nog zien (afhankelijk van hoeveelheid tegenlicht) (zie foto)

Prijzen en mogelijkheden variëren enorm.

Daarnaast is tegenwoordig vrijwel alles H(igh) D(efinition) hetgeen natuurlijk wel mooi is, maar soms afspeelproblemen kan geven op allerlei laptops of veel te grote berstanden oplevert die je vervolgens niet kunt versturen, etc.. Dus ik heb ook gezocht naar S(tandaard) D(efinition) camera's. Maar die zijn er vrijwel niet meer, behalve 2-hands. Gelukkig kunnen de meeste HD camera's ook in SD filmen.

Ik wil jullie niet vermoeien met te veel techniek maar het is echt behoorlijk onvoorstelbaar wat je aan kwaliteit krijgt voort een paar honderd euro (HD was paar jaar geleden onbetaalbaar), maar je krijgt er dus automatisch ook allerlei problemen bij (zoals afspeelproblemen, etc.)

Wel wordt tegenwoordig alles op een externe geheugenkaart opgenomen. Ik ben uitgegaan van een minimale opnameduur van een uur. Ook dat lijkt elke camera wel te kunnen, al zal men altijd meer beweren dan waar is.

Wel of niet een touchscreen op het uitklapbare schermje vond ik niet doorslaggevend.

Na wat speurwerk in het voorjaar van 2014 kom ik op de volgende geschikte modellen, waarbij ik de belangrijkste verschillen even aangeef.

Natuurlijk is er ook verschil in hoe het beeld er uiteindelijk uitziet.

En hoe duurder, hoe langer het meegaat, etc. Net als met de meeste spullen (niet altijd, maar qua camera's klopt dit wel) kost meer kwaliteit meer euro's.

- Ze hebben **allemaal** een microfoonaansluiting , dus dat noem ik hieronder niet meer
- Ze hebben **allemaal** beeldstabilisatie, dus dat noem ik hieronder niet meer.

Let op: inmiddels, februari 2016, zijn sommige modellen hieronder niet meer verkrijgbaar. Vaak nog wel 2-hands, dus daarom laat ik onderstaande lijstje toch maar even staan. Het verloop is er groot en snel. Soms komt er elke maand een nieuwe versie uit. Mijn voorkeur ging uiteindelijk uit naar de camera die ik als laatste noem. De andere heb ik niet meer ge-update.

Oplopende prijs:

Sony handycam HDR-PJ320E

€314,-

Optische zoom 30x

Tegenlichtcompensatie

Geen hoofdtelefoonaansluiting

Licht (i.t.t. de anderen die gemiddeld 300- 360 gram wegen) 210 gram.

JVC Everio GZ-EX515BEU

€329,-

Optische zoom 38x (het moet niet gekker worden. Op de foto hierboven om de groothoek te illustreren zie je dat er zo'n 11 a 12x optische zoom zit (van 18 naar 200 is ongeveer 11x) tussen de 1^e en de laatste foto. Dat lijkt me meer dan voldoende voor wat jullie gaan doen (geen natuurfotografie met leeuwen in het wild, etc.)

Geen tegenlichtcompensatie

Sony handycam HDR-CX410VE

€414,-

Optische zoom 30x (is eigenlijk te veel van het goede, maar goed)

Tegenlichtcompensatie.

Extern schroefdraad (maar groothoek is al groot genoeg!)

JVC GZ-GX1

€459,-

Optische zoom 10x

Ingebouwde lamp

Geen tegenlichtcompensatie

Canon HF11

€ 499,-

Optische zoom 12x

Niet full HD

Geen tegenlichtcompensatie

Sony handycam HDR-PJ420VE

€525,-

Optische zoom 30x (is eigenlijk te veel van het goede, maar goed)

Tegenlichtcompensatie

Ingebouwde projector (al moet je je van dat projecteren niet teveel van voorstellen, is leuke gimmick, maar ook niet meer dan dat)

Canon Legria HF M52

€589,-

Optische zoom 10x

Tegenlichtcompensatie

Ik ben na dit speurwerk wat echte winkels afgeweest (heb niet alle modellen gezien) en wat mij betreft is de **Sony HDR-CX410VE** echt een prima keuze. Hij is natuurlijk iets duurder dan de €300,- die menigeen er aan wilde uitgeven, maar dan heb je ook wat.

Ik was en ben vooral toch zeer onder de indruk van de beeldstabilisatie en de 30x optische zoom. Sony claimt dat die 13x beter is dan de huidige systemen en meestal nemen we dit

soort opmerkingen natuurlijk met een korrel zout, maar in dit geval is het echt waar. Volledig ingezoomd (en dat is echt heeeeel ver) blijft het beeld keurig en zeer opvallend rustig. Een stabilisatie die ik nog nooit gezien heb (de lens beweegt volledig onafhankelijk van de camera-body).

Groot voordeel: als je liever wat achteraf blijft staan kun je prima dichterbij komen qua beeld zonder dat het gaat schokken, ook uit de hand! Dus ook lopen met de camera ziet er prima uit, alsof je op een karretje staat.

Het microfoongeluid gaat mee met face-detectie. Dus zodra je iemand scherp hebt maakt hij het omgevingsgeluid wat zachter zodat je beter de stem kunt verstaan.

Ook kan hij iemand scherp houden terwijl die beweegt (tracking focus), gebaseerd op gezichtsherkenning.

Op youtube zijn desgewenst wat tests te zien van de camera.

In mijn training geef ik een korte uitleg van alle mogelijkheden van deze camera, en gaan we ook in op de mogelijkheden van jullie camera's, zodat ze allemaal optimaal zijn ingesteld voor jullie opnamen.

Extra toevoeging in oktober 2014:

De Sony camera die ik hierboven noem is helaas uit de handel. Sony heeft een vervanging die wel ietsje duurder is maar ook zeer geschikt voor het werk. Dat is de **Sony HDR-PJ 530** die is te krijgen rond de 500,-. Er is ook de **Sony HDR-PJ 330**, die lijkt er verdacht veel op maar is slechts €400,-.

Het verschil zit hem erin dat de duurdere camera een microfoonaansluiting heeft en een koptelefoon en de goedkope niet. Dus je kunt dan met een microfoon zendertje kunnen werken en met een koptelefoon horen wat je opneemt. Verder zijn er nauwelijks verschillen (zie desgewenst: <http://www.vergelijk.nl/compare/28805564/28805563/>)

De duurdere versie heeft dolby surround geluid, de goedkopere versie enkel stereo.

Maar wat ik op het internet kan vinden hebben geen van beide een zgn. hotshoe aansluiting bovenop hetgeen inhoudt dat je er een zendermicrofoon op kunt aansluiten (zoals de ECM-HW2). Sony heeft dan ook alweer een nieuw model, de **HDR-PJ540EJ** die dat wel heeft maar die lijkt op dit moment van schrijven (10 oktober 2014) nog niet verkrijgbaar.

Ik zal op mijn twee trainingdagen ingaan op al jullie vragen over alle mogelijkheden en onmogelijkheden van de camera's en waar je op moet letten bij aankoop. Maar vrijwel alle Sony camera's hebben optische stabilisatie en dat is echt spectaculair.

Extra toevoeging in maart 2015

De werkelijkheid haalt me steeds in want inmiddels zijn niet alle bovenstaande modellen regulier nog te koop.

Niet meer te koop
Sony HDR-PJ 330
Sony HDR-PJ540EJ
Sony HDR-PJ 530

Wel te koop:

Sony PJ 410 (geen hotshoe, geen dolby surround, geen koptelefoon en microfooningang, dus niet echt geschikt)
(rond de €350,-)

Sony PJ620 (rond de €550,-) Heeft zo te zien geen microfoonaansluiting en ook geen hotshoe (maar ik zie verschillende afbeeldingen van dezelfde camera(!) waarbij hij soms wél een hotshoe heeft, dus informeer bij je fotowinkel in de buurt) Ook kloppen omschrijvingen soms niet of verschillen per website.... Mocht je twijfelen, mail me)

<http://www.sony.nl/electronics/handycam-camcorders/hdr-pj620/buy>

Sony HDR-PJ810. Deze camera heeft alles, inclusief een aantal extra's (is ook stuk duurder uiteraard, rond de € 750,-)

- een scherpstelknopje (als cameraman zou ik gelijk mijn Sony HDR-CX410VE camera willen omruilen voor deze...).
- Een echte zoeker.
- Hij neemt in 2 bestandsformaten tegelijk op dus het kleine formaat zou je gelijk of later kunnen delen desgewenst)

Ik hoop anyway hiermee voor jullie een klein pad gekapt te hebben in het woud van mogelijkheden.

Gert de Graaff, februari 2016

www.gravioli.nl